

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
donderdag 7 februari 2008**

5 **Aanwezig:** De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, E.M. den Boef, P.J.H.M. de Koning en H.J. Zwiens
De raadsleden: A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), M.
10 Dijkhuizen (RB), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren
H.C.M. van Houcke (D66/GL), mevrouw A.V. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren
M. Japenga (CU), H.J.A. Koppes (LR), J. Lagendijk (SGP), A. Los (LR), C.J. Louter (CU),
P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander (LR), W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden
(SGP), R.C. van Pelt (SGP),
15 R.P. Pors (CU), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg (SGP),
V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), de heer M.A. Vroegindewij (LR).

Griffier: mr. J.G. van Straalen

20 **Afwezig:** Mevrouw W.N. Nooijen (LS), mevrouw C. van Vliet (VVD), de heren J.C. van
Andel (CDA), W. van der Linden (PvdA) en M.A. Hitzert (PvdA)

Notulist: de heer L. Janssen

1. Opening

25 **De voorzitter:** Dames en heren, goedenavond (het is 20.05 uur). Welkom op deze
vergadering van de raad van Ridderkerk. De vergadering is een voortzetting van de
vergadering van afgelopen donderdag.

30 Er zijn berichten van verhindering ontvangen van mevrouw W.N. Nooijen van Lokaal
Sociaal (ziek), mevrouw C. van Vliet (ziek), de heer J.C. van Andel (CDA) en de heer M.A.
Hitzert (PvdA) .

35 De agenda is veranderd. De motie, die vorige week donderdag is ingediend, staat nu ook
op de agenda.

40 **De heer Onderdelinden:** U stelt voor om een agendapunt te schrappen. Dat betreft het
oude agendapunt 8 over een eenmalige bijdrage aan Stichting Dynamiek. Dat is een
verrassend voorstel. Ik wil u daarom vragen om uit te leggen wat de achtergrond is van het
agendavoorstel. Ik heb eerder mondelinge en schriftelijke vragen gesteld over dit
onderwerp.

45 **De voorzitter:** Ik heb dit agendapunt voorgesteld op verzoek van het college. Ik stel voor
dat de gevraagde uitleg wordt gegeven bij de bespreking van agendapunt 8. Dames en
heren, wij gaan nu over tot de behandeling van agendapunt 7.

7. Voorstel om kennis te nemen van de evaluatie van de Startersregeling Ridderkerk (raadsvoorstel nr. 22)

50 **De voorzitter:** Wie kan ik hierover het woord geven? Het voorstel is ter vaststelling.

Mevrouw Van Gink: Daarvan ben ik mij bewust, voorzitter. De PvdA heeft met veel belangstelling kennisgenomen van de evaluatie Startersregeling Ridderkerk. Toch wil zij een kritische kanttekening plaatsen. De huidige startersregeling is vastgesteld op 1 mei 5 2006 in de Verordening stimuleringsfonds startersregeling Ridderkerk 2006. In deze verordening is opgenomen dat de startersregeling niet gebruikt kan worden voor woningen onder een zogenaamde MGE-constructie. De afkorting MGE staat voor maatschappelijk gebonden eigendom. De meeste woningen in Ridderkerk worden onder deze constructie 10 gebouwd. Die woningen zijn voor starters, die gebruik willen maken van een startersregeling, dus bij voorbaat onbereikbaar. De PvdA wil dat startende jongeren in Ridderkerk blijven wonen en zij wil tevens aansluiting zoeken bij de maatschappelijke ontwikkeling dat steeds meer singles op zoek zijn naar een koophuis. Zij stelt daarom voor om de MGE-constructie binnenkort in de commissie Samen wonen te agenderen.

De voorzitter: Mevrouw Van Gink, ik beschouw uw opmerking als een uitgebreide stemverklaring. Daarbij doet u tevens de suggestie om een en ander op de agenda van de 15 commissievergadering te plaatsen.

Ik stel vast dat de PvdA en de overige fracties akkoord gaan met de vaststelling van dit 20 raadsvoorstel. Het raadsvoorstel is vastgesteld.

Dan komen wij nu toe aan agendapunt 8.

Voorgesteld wordt om agendapunt 8 in te trekken. 25

8. Voorstel om een eenmalige bijdrage beschikbaar te stellen van maximaal € 47.000,-- in de kosten ten behoeve van de fusie tussen Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk en Stichting Dynamiek (raadsvoorstel nr. 131)

De voorzitter: Het voorstel is om agendapunt 8 in te trekken. De heer Onderdelinden heeft 30 hierover het woord gevraagd.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik vind het een verrassing dat wordt voorgesteld om dit 35 agendapunt in te trekken. Als er vorige week voldoende vergadertijd was geweest, dan was het raadsvoorstel vastgesteld. Het voorstel tot intrekking wordt onderbouwd met een verwijzing naar nieuwe feiten en omstandigheden. Het CDA heeft al eerder vragen gesteld over de fusie en over Dynamiek, mede naar aanleiding van alle geruchten. Het is al eerder voorgekomen dat u over informatie beschikt, waarover de raad niet blijkt te beschikken. De 40 raad hobbelt er dan achteraan. Die situatie lijkt zich ook bij dit raadsvoorstel voor te doen. Ik wil u verzoeken om de raad tijdig en voldoende op de hoogte te brengen en te houden bij belangrijke onderwerpen als het onderhavige.

De voorzitter: Ik heb begrip voor uw reactie. Ik geef het woord aan de portefeuillehouder, 45 wethouder Zwiers.

Wethouder Zwiers: De kwestie heeft niets van doen met het achterhouden van informatie. Het is waar dat het raadsvoorstel vorige week op de agenda stond en het bedrag van € 47.000,-- is nog steeds beschikbaar. Vorige week is er echter een uitgebreid gesprek 50 geweest met SWOR en Dynamiek. Het door de gemeente ingeschakelde bureau K+V heeft ontdekt dat de financiële cijfers van Dynamiek nader onderzoek vereisen. Het college heeft

daarom voorgesteld om het raadsvoorstel van de agenda te halen, hoewel het bedoelde onderzoek los staat van de fusie.

5 **De heer Onderdelinden:** Dus het doorgaan van de fusie staat 'hard' los van de financiële positie van Dynamiek?

10 **Wethouder Zwiers:** Zo'n harde uitspraak kan ik niet doen. Stel dat uit het onderzoek blijkt dat Dynamiek er financieel slecht voor staat, dan kan ik niet uitsluiten dat de financieel gezonde fusiepartner SWOR hierin een reden ziet om toch maar af te zien van de fusie. Ik benadruk dat het gaat om een veronderstelling. Inzet van het college is om behulpzaam te zijn aan de fusie. Ik kom er bij u op terug, zodra meer duidelijkheid bestaat over de stand van zaken bij Dynamiek.

15 **De voorzitter:** Mijnheer Onderdelinden?

De heer Onderdelinden: Akkoord.

20 **De voorzitter:** Daarmee is dit agendapunt teruggetrokken. Dan komen wij nu toe aan agendapunt 9.

25 **9. Voorstel om in te stemmen met wijziging van de Gemeenschappelijke regeling voor het Koepelschap Buitenstedelijk Groen (raadsvoorstel nr. 129)**

De voorzitter: Ik stel vast dat de raad unaniem akkoord gaat met het raadsvoorstel.

30 **11. Voorstel om aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheden tot het voorbereiden en uitvoeren van de procedure ingevolge artikel 80 en verder van de Onteigeningswet door middel van toepassing van de procedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te delegeren (raadsvoorstel nr. 140)**

De voorzitter: Ik stel vast dat de raad unaniem akkoord gaat met dit raadsvoorstel.

35 **12. Voorstel om in te stemmen met het voorgestelde takenpakket van de GGD Rotterdam-Rijnmond voor 2008 (raadsvoorstel nr. 141)**

De voorzitter: Ik heb begrepen dat u over dit agendapunt met elkaar wilt spreken. Wie kan ik hierover het woord geven?

40 **Mevrouw Van Houwelingen:** Het takenpakket van de GGD Rotterdam-Rijnmond 2008 is ons ter instemming voorgelegd en wij kunnen onze zienswijze geven over de conceptbegroting 2008. De aangeboden informatie is overzichtelijk en duidelijk. De presentatie op 21 januari heeft over het kostenplaatje meer helderheid verschaft. Wat volgens de PvdA echter ontbreekt, is het inzicht in de gezondheidssituatie van de
45 Ridderkerkse bevolking. De fractie is daarom benieuwd naar de resultaten van het meest recente gezondheidsonderzoek, dat de GGD heeft gedaan. Verder wacht zij de startnotitie over de Nota Volksgezondheid af. De fractie kan pas haar eigen beleidsvoorkeuren aan het college voorleggen, wanneer zij voldoende geïnformeerd is over de gezondheidssituatie in de gemeente. Voor dit moment wordt erop vertrouwd dat de gekozen aanvullingen en/of
50 plusproducten zijn afgestemd op de behoeften van de inwoners en dat de belangen van de

Ridderkerkers zo goed mogelijk gewaarborgd worden. De kwaliteitshandhaving van de gekozen producten is ook van groot belang. Daarbij is maatwerk het sleutelwoord. Hoewel de kosten van de afname van het takenpakket binnen de begroting blijven, vraagt de PvdA om een nadere mondelinge toelichting op het restbedrag en de wijze waarop de resterende middelen ingezet zullen worden.

De heer Los: Ik zal het kort houden. Op de presentatie van 21 januari kwamen zaken naar voren, die ik niet helemaal begreep. De e-mail van de wethouder die daarop volgde, schiep evenmin duidelijkheid. Is het nu gedane voorstel (van ongeveer € 514.000,--) helemaal kloppend?

De heer Onderdelinden: Het is belangrijk dat we nu over de goede stukken beschikken. Er is ongeveer € 579.000,-- begroot, terwijl we van plan zijn om ongeveer € 514.000,-- uit te geven. Is dat laatste bedrag toereikend om de binnenkort vast te stellen gezondheidsnota uit te voeren? Is dat bedrag voldoende om de plusproducten, die volgens de gezondheidsnota nodig zullen zijn, af te nemen?

De heer Louter: De ChristenUnie is het in grote lijnen eens met het voorgestelde takenpakket. Uitzondering is het schrappen van de Gezondheidslijn. Dat product staat al jarenlang ter beschikking van de gehele Ridderkerkse bevolking, ook al maakt niet iedereen er gebruik van. In het voorstel wordt het gedurende twee jaren uit het pakket gehaald. Daarna wordt het een verplicht onderdeel. Kan het er - in het belang van de bevolking - niet beter in blijven zitten?

Wethouder Van den Berg: Ik wil eerst een opmerking maken over de cijfers. Mijn excuses voor de toezending van de verkeerde cijfers. Ik heb er vertrouwen in dat de laatste cijfers de juiste zijn. De PvdA heeft vragen gesteld over de gezondheidssituatie. Bij de Nota Volksgezondheid zullen de resultaten van de gezondheidsenquête als bijlage worden meegestuurd. Hoewel die resultaten betrekking hebben op 2005 kunnen op basis daarvan toch beleidsvoorkeuren worden gemaakt. Het is ook niet mogelijk om de resultaten van een recentere enquête te gebruiken. Hoewel het basistakenpakket iets goedkoper uitvalt dan is begroot (maar het is ook niet van dezelfde samenstelling), vinden wij het niet wenselijk om het restbedrag uit te geven aan de afname van plusproducten. Het college heeft er een voorkeur voor om pas een keuze te maken voor extra producten nadat de Nota Volksgezondheid is vastgesteld. Overigens is de GGD niet de enige aanbieder van plusproducten. Zowel over het soort product als over de prijs moeten bij de verschillende aanbieders afwegingen worden gemaakt. Het grootste deel van het begrote bedrag voor gezondheid gaat naar de GGD. De voorkeur van het college gaat ernaar uit om met het restbedrag de Nota Volksgezondheid uit te voeren. Ik sluit niet uit dat er meer geld nodig is om deze nota handen en voeten te geven. In dat geval zal te zijner tijd een nieuwe afweging gemaakt moeten worden. Inderdaad was de Gezondheidslijn tot nog toe gratis voor de gemeenten. Daar zal echter verandering in komen. Ridderkerkers kunnen in 2008 nog gebruik maken van deze lijn. De gemeente hoeft daarvoor in deze overgangperiode nog niets te betalen. Ik veronderstel dat de betalende gemeenten (voor sommige is dat al vanaf 2009) een terugkoppeling krijgen over de door hun inwoners gestelde vragen. Bij de Nota Volksgezondheid kan ik u daarover meer helderheid verschaffen.

De voorzitter: Dank u zeer, wethouder. Dan open ik nu de tweede termijn. Wie wil het woord?

Tweede termijn

5 **Mevrouw Van Houwelingen:** De antwoorden van de wethouder waren duidelijk genoeg. Ik heb geen vragen meer.

De voorzitter: Ik stel vast dat de heren Los en Onderdelinden evenmin nog vragen hebben.

10 **De heer Louter:** Heb ik het goed begrepen dat de inwoners van Ridderkerk in de komende twee jaar niets hoeven te merken van de formeel geschrapte Gezondheidslijn?

Wethouder Van den Berg: Ik weet het alleen zeker voor 2008, maar niet voor 2009. Ik geef u over de situatie in 2009 zo spoedig mogelijk meer duidelijkheid.

15 **De voorzitter:** Ik stel vast dat niemand meer het woord wenst en dat de raad akkoord gaat met het raadsvoorstel.

**13. Rapport Verbonden Partijen van de Rekenkamercommissie Ridderkerk
(raadsvoorstel nr. 142)**

20 **De voorzitter:** Wie wil hierover het woord voeren? Ik wil eerst het woord geven aan de indieners van de twee moties, de heren Van Houcke en Pors.

25 **De heer Van Houcke:** Voor ons ligt het rapport van de rekenkamercommissie waarin onderzoek is gedaan naar veertien verbonden partijen. De rekenkamercommissie heeft weer een goede bijdrage geleverd aan het werk van de raad. Verbonden partijen zijn instrumenten van raad en college om hun gestelde doelen te bereiken en de daaraan verbonden werkzaamheden uit te voeren. Het is aanvaardbaar dat de overheid er zo voor zorgt dat taken door derden worden verricht.

30 Ik heb in de commissie de vraag gesteld of en in hoeverre de raad sturing wil geven aan deze partijen. Daarover zal eerst consensus moeten bestaan. D66/GroenLinks vindt het niet efficiënt als de raad op de stoel van het college gaat zitten. De raad moet de kaders stellen, controleren en zo nodig sturen. De raad moet daarom vaststellen hoe met de verbonden partijen moet worden omgegaan op basis van algemene uitgangspunten (ijkpunten) en het college moet de raad met enige regelmaat informeren over relevante zaken.

35 De rekenkamercommissie is glashelder dat die situatie nog niet is bereikt. D66/GroenLinks vindt het jammer dat het college defensief reageert op de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Welk belang wordt ermee gediend als het college zegt dat een nota verbonden partijen niet noodzakelijk is omdat de huidige sturingsinstrumenten van de raad toereikend zijn. De raad heeft vastgesteld dat een dergelijke nota periodiek aan hem moet worden aangeboden. De rekenkamercommissie stelt vast dat een dergelijke nota ontbreekt, maar dat het voor de sturingsmogelijkheden van de raad wel nodig is. Het is jammer dat de portefeuillehouder in de commissie heeft gezegd dat hij het regelmatig maken van een
40 dergelijke nota zonde van de tijd vindt; hij bleek evenmin bereid om de aanbevelingen van de rekenkamercommissie onverkort over te nemen. Ook in dit dossier lijkt het erop dat het college zelf zoveel mogelijk handelingsvrijheid wil hebben en houden. Of willen we het toch samen doen, met heldere afspraken en met inachtneming van ieders taken en verantwoordelijkheden?

50 Sommige collega's hebben vorige week geprobeerd om toch inzicht te krijgen in de

noodzakelijke informatie over de verbonden partijen. De wijze van omgang, de mogelijkheden om de relaties met hen te beëindigen, de informatieverschaffing aan de raad, het toetsingskader, de ijkpunten enzovoorts. Het gaat dan ook bepaald om meer dan de constatering van het college, ik citeer: “Desgewenst zullen wij per verbonden partij vaststellen hoe de informatievoorziening verloopt.”

D66/GroenLinks is geen voorstander van ad hoc situaties op het gebied van de verbonden partijen, waarin zo nu en dan brokken informatie voorbij komen en waarbij maar moet worden afgewacht wanneer, hoe en door wie het gebeurt. Wij zouden graag zien dat de raad niet afwacht en zondig zelf het initiatief neemt of in elk geval kan nemen. De Nota Verbonden Partijen biedt daartoe de beste mogelijkheden. Het mag anders heten en het moet beslist geen uitvoerig document worden. Het moet een handzaam, schematisch en inzichtelijk document worden. Handzaam voor raad en college, zodat de onderscheiden taken kunnen worden uitgevoerd.

Ik dien daarom een motie in, waarin het college verzocht wordt om uiterlijk 24 april een startnotitie voor een dergelijke nota aan de raad voor te leggen.

De heer Pors: Voorzitter, ook Ridderkerk heeft zogeheten Verbonden Partijen. Van deze vormen van samenwerking verwachten we resultaten. Die resultaten moeten duidelijk omschreven zijn. En om die resultaten periodiek te kunnen beoordelen, moet de raad de juiste informatie krijgen. En óf de raad die juiste informatie ook echt ontvangt, werd onderzocht door de Lokale Rekenkamer.

Tot hier toe hebben we het ons als fractie heel makkelijk gemaakt: we hebben alleen nog maar de tweede alinea van de inleiding van het rapport herschreven. Niet zozeer om een en ander terug te brengen tot een beter leesbaar niveau. Nee, het gaat ons erom dat we hiermee meteen bij de kern zijn: de raad ontvángt die noodzakelijke informatie momenteel blijkbaar niet. En de informatie die de raad wél ontvangt, voldoet niet altijd aan de eisen. Dat dit negatieve beeld overeenkomt met de conclusie over ook ándere gemeenten, mag zelfs geen schrale troost zijn. Integendeel: zeker als de middenmoot een dikke onvoldoende scoort, moeten we niet bij die middenmoot willen horen!

Om vervolgens direct door te stoten naar de áánbevelingen in het rapport, zou net iets te kort door de bocht zijn: wij als raadsleden voelden ons kennelijk niet voldoende “**verbonden**” aan deze partijen, anders hadden we wel eerder naar de nodige informatie gevraagd.

Dat zou natuurlijk te maken kunnen hebben met de hoeveelheid werk die op het bordje van een gemiddeld raadslid terecht komt, maar ook dat mag geen excuus zijn. Oftewel: dit pleit temeer voor het veelvuldig aanbevelen, maar niet altijd in praktijk gebrachte “bestuur op hoofdlijnen”.

Daarom ook onderschrijven wij de aanbevelingen in het rapport van harte, met een enkele kanttekening:

Wat de ChristenUnie betreft is vooral aanbeveling nummer 2 uit het rapport (te weten: “stel een nota verbonden partijen vast”) de meest algemene aanbeveling.

In de reactie van het college hierop kunnen we ons overigens niet vinden: zwart-wit gesteld lezen we daar dat de raad maar moet afwachten welke informatie wanneer komt..... Echter: als de raad grip wil hebben op de dienstverlening van een verbonden partij, dan dient ook de informatievoorziening goed te zijn geregeld!

De overige aanbevelingen zien we stuk voor stuk als geschikte of zelfs noodzakelijke invulling

van de algemene aanbeveling. Daarbij onderstrepen we graag dat de raad kritisch moet kijken naar de informatievoorziening per verbonden partij afzonderlijk. Het belang voor Ridderkerk van de ene partij is nu eenmaal groter dan van de andere partij.

5 De aanbeveling dat begrotingen zonder commentaar van het college direct worden doorgestuurd naar de raad, levert niet alleen tijdwinst op. Wellicht vergroot dit ook de wederzijdse onafhankelijke oordeelsvorming.

Het een met het ander combinerend, komen wij tot het volgende voorstel aan de raad:

- 10
- in de komende commissies Samen Leven en Samen Wonen wordt per Verbonden Partij een voorstel gedaan aan de raad; dat voorstel doet uitspraken over de aard, de omvang en de frequentie van de informatie die de raad wil ontvangen;
 - het bedoelde voorstel wordt zo snel mogelijk opgenomen op de agenda van een komende raadsvergadering;
 - 15 - aangezien het belang voor Ridderkerk bij de ene Verbonden Partij kleiner is dan bij de andere, kunnen sommige Verbonden Partijen wellicht gezamenlijk in één commissievergadering worden besproken;
 - de afspraken waarover de raad zich positief uitspreekt, gaan direct in;
 - wanneer voor alle Verbonden Partijen afspraken zijn gemaakt, kunnen deze afspraken – indien gewenst – alsnog worden samengevoegd tot een complete Nota Verbonden Partijen.
- 20

Oftewel:

- als wij gezamenlijk van mening zijn dat onze Verbonden Partijen op enigerlei wijze het belang van Ridderkerk en haar inwoners dienen;
- 25 • als wij er gezamenlijk van overtuigd zijn dat de raad dus zijn kaderstellende en controlerende functie óók ten aanzien van deze Verbonden Partijen moet kunnen vervullen;
- als wij gezamenlijk menen dat het goed is om dit zo snel mogelijk én zo goed mogelijk te regelen; dan vragen we u om met onze motie in te stemmen.

30 Van elders werd het idee aangedragen om binnen de raad zogeheten ‘volgleden’ te benoemen; die zouden zich specifiek kunnen storten op de relatie met een verbonden partij, en op die manier kunnen fungeren als spreekbuis over ontwikkelingen en de sturing daarop. Ook dat idee juichen we van harte toe, en nemen we wat ons betreft mee in de nog te houden besprekingen in de commissies.

35 Ten slotte, voorzitter: in het slechtste geval zal de behandeling van dit agendapunt de indruk wekken dat wij al tevreden zijn wanneer een en ander op papier goed is geregeld en gestructureerd. Laten wij er gezamenlijk alles aan doen om dát beeld onderuit te halen! Concreet ten aanzien van onze Verbonden Partijen: wij moeten ervoor zorgen dat zij doen wat goed is voor Ridderkerk en haar inwoners!

40 Ik dank u.

De heer Los: De rekenkamercommissie heeft ons een spiegel voorgehouden met de weergave van het Ridderkerkse aandeel in de verbonden partijen. Duidelijk is in het rapport 45 te zien waar het goed ging en waar dat niet het geval was of waar zelfs steken zijn gevallen. Het is ter lering, en allerm minst ter vermaak. Ik heb mij zeker ook niet vermaakt bij het lezen van de bestuurlijke reactie op het rapport, waarbij de aanbevelingen uit het rapport eenvoudigweg worden weggewuifd. Ook het niet voldoen aan het BBV is volgens het college geen probleem, omdat noch de accountant noch de provincie daarvan een punt 50 hebben gemaakt. Dat doet mij denken aan iemand die toegeeft dat hij vaak te hard rijdt

maar dat dit geen probleem is, omdat er nog nooit iemand is geweest die daarvan iets gezegd heeft. Er zit geen enkele logica in deze redenering. Ik ben nog minder blij met de uitspraak van de portefeuillehouder in de commissie dat de regels niet letterlijk genomen moeten worden. In andere dossiers is de insteek van het college echter een heel andere.

5 De omgangswijze van de gemeente met gemeenschapsgelden en met verbonden partijen moet transparant zijn en conform de afspraken, die in regels zijn vastgelegd. De motie van D66/GroenLinks staat heel dicht bij de zienswijze van mijn partij, Leefbaar Ridderkerk. Het college gaat weliswaar over de uitvoering, maar de raad beoordeelt hoe het college het gedaan heeft. Onze steun voor de motie is afhankelijk van de antwoorden van het college.

10 **De heer Onderdelinden:** Ik ga bij een rapport van de rekenkamercommissie eerst na of het college of de raad iets wordt aangemerkt. Met andere woorden: zijn er onomkeerbare en verkeerde besluiten genomen of was de uitvoering verkeerd en onomkeerbaar? Vervolgens kom ik dan terecht bij de aanbevelingen uit het rapport. In de commissie is hierover

15 uitgebreid gesproken.

Het CDA is blij met de felle reactie van de portefeuillehouder op de opmerking van de rekenkamercommissie in het nawoord op bladzijde 28 over het bestaan van verschillende ideeën tussen het college en de rekenkamercommissie over het belang van de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de publieke taken. De portefeuillehouder heeft op die

20 opmerking van de rekenkamercommissie terecht en op juiste wijze gereageerd. Daarmee is dit punt voor het CDA afgedaan.

Op bladzijde 29 van het rapport staat dat de raad over voldoende informatie beschikt om zich een oordeel te kunnen vormen over de DCMR. Voor een ervaren raadslid is dat een vreemde, want verbazingwekkende en tegenstrijdige, conclusie.

25 Ik heb de volgende vraag voor de portefeuillehouder: waarom is het verantwoord om niet aan de eisen van het BBV te voldoen?

Ik heb ook een vraag aan de heer Pors, indiener van een van de moties. Het CDA kan in grote lijnen instemmen met deze motie. In het dictum wordt aan het college verzocht om per verbonden partij voorstellen te doen in het kader van de kaderstellende en controlerende rol

30 van de raad. Ik kan daarmee niet uit de voeten, omdat kaderstelling en controlering raadstaken zijn en dus geen college taken. Kan hij daarop een toelichting geven?

De heer Alderliesten: Allereerst wenst de SGP de rekenkamercommissie te complimenteren met haar onderzoek en de resultaten daarvan. Ten tweede: een

35 aandachtspunt voor de rekenkamercommissie. Is het mogelijk om de tijdsperiode tussen het conceptrapport en het definitieve rapport te verkorten?

De SGP heeft bij de laatste begrotingsbehandeling schriftelijke vragen gesteld over de verwachte verschijningsdatum van de Nota Verbonden Partijen. Ik zou daaraan de subsidieverordening kunnen toevoegen, want ook daarnaar is vanuit de raad vaak doch

40 vergeefs gevraagd.

De conclusies uit het rapport van de rekenkamercommissie zijn duidelijk geformuleerd. De raad wordt onvoldoende geïnformeerd over ontwikkelingen, problemen en financiële risico's bij de huidige verbonden partijen. Kennelijk is het voor geen van de betrokkenen een probleem dat niet voldaan wordt aan de eisen van het BBV. Sleutelwoord in het rapport is

45 de informatievoorziening aan de raad. De controletaken van de raad zijn in het geding. Die informatievoorziening kan verbeterd worden door middel van een Nota Verbonden Partijen. De raad zou geen financiële risico's moeten willen nemen. Het gaat hier om grote bedragen. Onze vertegenwoordigers hebben uiteraard de plicht om de raad uitgebreid te rapporteren. Hun actieve informatieplicht moet op dit terrein uitdrukkelijk tot uiting komen.

50 De SGP vindt een dergelijke nota nodig, zoals ook uit onze eerdere schriftelijke vragen

blijkt. Wij kunnen ermee instemmen dat in eerste instantie een startnotitie verschijnt, mits deze notitie verschijnt vóór het zomerreces.

De motie van de ChristenUnie heeft weliswaar onze sympathie, maar gaat niet ver genoeg. De motie van D66/GroenLinks staat dichterbij onze opvattingen en zal daarom worden gesteund.

Mevrouw Ripmeester: Dank aan de rekenkamercommissie voor haar gedegen advies. Ridderkerk is verbonden aan vele partijen en is samenwerkingsverbanden aangegaan omwille van de efficiency en de soms bestaande onmogelijkheid om geheel zelfstandig zaken te organiseren als gemeente. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak bij die samenwerkingsverbanden. De kwaliteit van deze verbanden beïnvloedt de Ridderkerkers. Daarom liggen hier voor de raad belangrijke taken.

In een samenwerkingsverband heeft een enkele gemeente vaak weinig zeggenschap. Soms heeft een gemeente slechts een van de 28 stemmen. Grotere gemeenten hebben weliswaar niet per se de meerderheid der stemmen, maar zij bezitten wel altijd veel (meer) stemmen. De vraag is niet alleen hoe en wanneer je wilt sturen in een samenwerkingsverband, maar ook in welke mate dat kan.

Ridderkerk heeft ervoor gekozen om collegeleden zitting te laten hebben in de besturen van die samenwerkingsverbanden. Zij sturen door middel van hun inbreng in de vergaderingen. De vraag is of de raad daarvoor wel de goede kaders kan stellen. De PvdA heeft de indruk dat de raad meer reactief dan pro-actief bezig is. Zo wordt er gereageerd op de jaarrekening, terwijl er vrijwel geen input wordt geleverd op de opstelling van de begroting of het jaarplan. In zijn bestuurlijke reactie heeft het college overwogen dat de raad nu al over voldoende sturingsinstrumenten beschikt.

De centrale vraag in het rapport van de rekenkamercommissie is: heeft de raad zich verzekerd van voldoende inzicht in de mate waarin deelname aan de verbonden partij leidt tot het beoogde resultaat? Het rapport trekt de conclusie dat de verplichting in de Financiële verordening om eens per raadsperiode de Nota Verbonden Partijen aan te bieden niet is nagekomen. De paragraaf en de lijst verbonden partijen voldoen niet aan de juridische eisen. De raad kan daardoor niet beschikken over de informatie en krijgt niet de wijze van presentatie van informatie, waarop hij recht heeft. Ook voldoet de paragraaf niet aan de eisen die de raad daar zelf aan heeft gesteld. Niet alle wijzigingen zijn goed toegelicht en sommige zijn zelfs niet gemeld. Het is voor de raad moeilijk om - bij het ontbreken van deze informatie over de wijzigingen bij de verbonden partijen - zijn controlerende taak goed uit te voeren.

De PvdA is daarmee uiteraard niet blij, zeker ook vanwege de geschiedenis met Drechtwerk en de verwachting dat in de toekomst meer samenwerkingsverbanden aangegaan worden. De afhankelijkheid van de verbonden partijen zal daardoor toenemen en het belang van goede en transparante informatievoorziening en van prestatieafspraken wordt dan nog evidenter. De raad heeft recht op actieve informatie zodat hij zijn kaderstellende en controlerende taken uit kan voeren. Natuurlijk moet het college zich houden aan wettelijke kaders als het BBV. Niet voor niets schrijft de rekenkamercommissie in haar nawoord dat naleving van het BBV noodzakelijk is voor het kunnen sturen door de raad. Het BBV schrijft dus voor wat minimaal noodzakelijk is om effectief te kunnen sturen en controleren.

De PvdA vindt het dan ook noodzakelijk dat de Nota Verbonden Partijen op korte termijn wordt opgesteld. In die nota moet worden ingegaan op nut en noodzaak van het samenwerkingsverband, het verwachte resultaat, de kwaliteit van de partners en de uitstapmogelijkheden. Tevens moet daarin aangegeven worden welke mate van sturing gegeven moet worden, langs welke weg dat gebeurt en op welke momenten, inclusief evaluatiemomenten en criteria, zodat de geleverde prestaties gemonitord kunnen worden.

De moties van D66/GroenLinks en de ChristenUnie gaan in dezelfde richting. Het is niet duidelijk welke grote verschillen er tussen bestaan. Daarom wil ik de indieners vragen om daarop in te gaan.

5 **De heer Van der Spoel:** De centrale vraag is welke informatie de raad wil hebben om in het belang van Ridderkerk en haar inwoners te kunnen sturen. Ridderkerk en haar inwoners moeten er beter van worden. Regelmatig is een ijkpunt nodig om te kunnen bepalen of dat nog steeds het geval is. Voor veel gemeenschappelijke regelingen gebeurt dat in het kader van de behandeling en vaststelling van hun begroting in commissie en raad.

10 In de motie van de ChristenUnie wordt onder het kopje “van mening” bij het tweede gedachtestreepje gesproken over “dat de raad de kaderstellende en controlerende rol in het verleden niet optimaal heeft opgepakt maar nu serieus wil oppakken”. Wordt daarmee bedoeld dat de raad zich in het verleden bij de behandeling en vaststelling van de begrotingen onvoldoende heeft afgevraagd of het nog in het belang van Ridderkerk en haar
15 inwoners is? In vrijwel elke commissievergadering Samen leven staat een rapportage uit gemeenschappelijke regelingen op de agenda. Dat is voldoende. Over verbonden partijen, die niet aan de orde komen in die rapportages, zou met een bespreking eens per jaar in de commissie volstaan kunnen worden.

20 Wordt in deze motie het college verweten dat de raad onvoldoende informatie heeft? Heeft de indiener er onvoldoende vertrouwen in dat het college zich dat verwijt zal aantrekken? De VVD is van mening dat het college voldoende bereid is om signalen vanuit de raad over te nemen.

25 De raad heeft weliswaar herhaaldelijk gevraagd om een Nota Verbonden Partijen, maar er is ook geconstateerd dat de raad die nota eigenlijk niet heeft gemist. De VVD is dan ook van mening dat het voldoet als over dit onderwerp gesproken kan worden in commissieverband en bij de begrotingsbehandeling. Een nota is dus niet nodig. De fractie zal daarom geen van beide moties steunen.

30 **De voorzitter:** Wie wil er nog het woord in eerste termijn? Ik stel vast dat niemand dat wenst. Dames en heren, in de commissievergadering heb ik als portefeuillehouder uitgebreid met u gesproken over uw vragen aan de rekenkamercommissie en het college. Mijnheer Los, het college stelt zich niet defensief op en is graag bereid om met de raad te spreken over de bevindingen in het rapport van de rekenkamercommissie. Die bereidheid strekt zich tot alle rapportages uit, die derden over het college maken.

35 **De heer Los** per interruptie: Ik heb het woord ‘defensief’ niet gebruikt.

40 **De voorzitter:** Dan was het de heer Van Houcke, neemt u mij niet kwalijk. Ik wil u niets in de mond leggen, wat u niet gezegd hebt. Ook in het stuk is de reactie van het college niet in het minst defensief bedoeld.

45 Het rapport van de rekenkamercommissie levert een bijdrage aan het werk van de raad. Daarin heeft de heer Van Houcke gelijk en daarin verdient het rapport waardering. Terecht wordt gesteld dat binnen de raad consensus wenselijk is over de wijze van sturing en over de noodzakelijke informatie. Dat staat ook in de bijdrage van de griffier in de vergaderbundel. De raad moet bepalen of hij op dit onderdeel wenst te sturen en zo ja, op welke wijze.

50 In navolging van een aanbeveling van de rekenkamercommissie is in de verordening vastgelegd dat er eens per raadperiode een Nota Verbonden Partijen moet verschijnen. De rekenkamercommissie heeft echter vastgesteld dat vrijwel geen enkele gemeente in den lande (die mee heeft gedaan aan het onderzoek Doe mee!) een Nota Verbonden Partijen

heeft. Kennelijk is deze bepaling uit de VNG-verordening een dode letter geworden en hebben de raden zich niet afgevraagd of zo'n nota een noodzakelijk sturingsinstrument is. Het college heeft nooit beweerd dat de nota 'zonde van de tijd' is of woorden van die strekking gebruikt. De bestuurlijke reactie van het college hield in dat de raad voldoende middelen beschikbaar heeft om sturing te geven, om kaders te stellen en om te controleren, want hij kan al beschikken over de instrumenten van de programmabegroting en van de rekening. De raad beschikt bij de begroting over middelen om kaders mee te geven en de collegeleden scherp te houden en regelmatig staat op de agenda van de commissievergadering een terugkoppeling van de gemeenschappelijke regelingen. De heer Van der Spoel heeft daar terecht op gewezen. Ik denk daarom dat de raad over voldoende middelen beschikt om met elkaar al dan niet op eigen initiatief in gesprek te gaan over de kaders.

De heer Van Houcke per interruptie: Voorzitter, ik begrijp uw antwoord. Ik heb het gevoel dat u vooral reageert vanuit uw eigen portefeuille en vanuit het college. Maar hoe kan de raad van te voren weten waar hij zijn ijkpunten heeft om te kunnen toetsen, controleren en sturen? Ik heb in mijn bijdrage duidelijk gezegd dat ik vind dat de raad niet op de stoel van de portefeuillehouder mag gaan zitten. Tegelijkertijd is het wel nodig dat de raad van te voren beschikt over instrumenten en niet moet hoeven wachten op informatie van het college (de actieve informatieplicht).

De voorzitter: Ik heb waardering voor uw opmerking over de zuiverheid van de rollen. U wilt niet dat de raad op de stoel van het college gaat zitten, omdat het geen bijdrage levert aan de zuiverheid van de rollen. De raad bezit bij de behandeling van de begroting een uitgelezen moment om kaders te stellen en zo nodig bij te stellen, omdat de raad dan de prestatieniveaus vaststelt. Dat betreft niet alleen het wat maar ook het hoe, zowel voor de prestaties van het college als voor de prestaties van de verbonden partijen. De verbonden partijen verrichten hun werk namens ons en meestal in verlengd lokaal bestuur. Wat u als raad hier zegt, zullen de algemene bestuursleden meenemen naar de gemeenschappelijke regelingen. In die zin zit u als raad vooraan op het vinkentouw.

De heer Van Houcke per interruptie: U lijkt te suggereren dat de raad alleen bij de begrotingsbehandeling kaders kan stellen.

De voorzitter: Nee, absoluut niet. De raad kan en mag dagelijks kaders stellen. Daarvoor bent u ingehuurd. Ik heb alleen willen zeggen dat de begrotingsbehandeling daarvoor een uitgelezen politiek moment is. Het college is van mening dat de raad geen specifieke Nota Verbonden Partijen nodig heeft, omdat er voldoende momenten zijn voor raad en college om met elkaar afspraken te maken over de kaderstelling, de sturing en de controle. Als de raad van mening is dat hij toch behoefte heeft aan meer informatie, dan is die behoefte er dus. Het college is bereid om dan nieuwe afspraken te maken. Ik vind de motie van de ChristenUnie heel interessant, omdat hierin van beide partijen een actieve houding wordt verlangd. Van de raad wordt verwacht om aan te geven over welk informatieniveau hij per verbonden partij wil kunnen beschikken. Een verbonden partij als Drechtwerk is een mooie illustratie van een hoger informatieniveau. Dat kreeg vorm in een klankbordgroep en door heel intensieve besprekingen over de stand van zaken tussen college en raad.

De heer Van Houcke per interruptie: De motie van de ChristenUnie gaat over dat wat wij het hele jaar door met elkaar zouden moeten doen. Mijn motie gaat over iets anders. Zij

gaat daaraan vooraf. Ik streef niet naar een uitgebreid boekwerk, maar naar een precieze afstemming van wat wij willen.

5 **De voorzitter:** Ik lees de motie van de ChristenUnie als een motie die heel ver gaat. Voor mij is die motie niet alleen maar een instrument om met elkaar het hele jaar door in gesprek te zijn, maar ook om per verbonden partij afspraken te maken. Die afspraken verschillen per verbonden partij en zijn afhankelijk van de mate van nut en noodzaak. Uiteraard is elke verbonden partij nuttig en noodzakelijk, maar wat uiteenloopt, is de mate waarin dat het geval is en daarmee de mate waarin de raad behoefte heeft aan informatie en controle.

10 **De heer Van der Spoel** per interruptie: Voorzitter, het lijkt wel of u in de motie van de ChristenUnie een nieuw voorstel leest. Regelmatig zijn er in de raad/commissie begrotingen van gemeenschappelijke regelingen aan de orde. Wij (her)ijken op die momenten hun nut en noodzaak. Een mooie illustratie daarvan is de GGD. Bij het vorige agendapunt heeft de raad de begroting van de GGD vastgesteld. Daarbij heeft de raad tevens aangegeven, dat verdere inkleuring door de raad op dit moment niet aan de orde is, maar afhankelijk is van de (verwachte) Nota Gezondheidsbeleid. Dat is toch niet iets nieuws en dat doen wij toch vaker?

20 **De voorzitter:** Nee, dat heb ik ook niet gezegd. Het college zit ook op uw lijn, mijnheer Van der Spoel. Het college heeft in zijn reactie aangegeven, dat de huidige gang van zaken voldoet. Er zijn wel degelijk verschillen tussen de beide moties. De heer Van Houcke wenst een Nota Verbonden Partijen en dus een generiek instrument. De motie van de ChristenUnie sluit beter aan bij het stuk van de griffier. In dat stuk moet de raad per

25 verbonden partij aangeven aan welk informatieniveau behoefte bestaat. In die zin is de motie van de ChristenUnie een veel selectiever instrument dan de motie van de heer Van Houcke. De Nota Verbonden Partijen is in de motie van de ChristenUnie niet uitgesloten, maar ook geen zekerheid. Zo beschouwd is die motie een nadere uitwerking van de huidige praktijk.

30 De heer Pors heeft gezegd dat het huidige niveau van informatievoorziening niet voldoet volgens het rapport. Ik denk dat het goed is om het rapport van de rekenkamercommissie in twee delen te splitsen. Het eerste deel is het generieke deel en gaat over de sturende en controlerende rol van de raad ten aanzien van verbonden partijen bij gemeenten in den lande en welke informatie de colleges daarvoor beschikbaar stellen. Het tweede deel is het

35 specifieke deel en gaat over de informatieverschaffing van het college van Ridderkerk aan de raad van deze gemeente over één verbonden partij, te weten de DCMR. De rekenkamercommissie trekt in het specifieke gedeelte de conclusie dat de raad tevreden is over de hoeveelheid en de kwaliteit van die informatievoorziening. Het is jammer dat de rekenkamercommissie deze conclusie vervolgens zelf diskwalificeert door te verwijzen naar het geringe aantal respondenten. Die conclusie blijft immers geldig voor de respondenten die wel gereageerd hebben. Ik zie die conclusie ook niet terug in het generieke gedeelte ten

40 aanzien van de omgang van het college met de verbonden partijen, waarvoor de raad sturend en controlerend optreedt.

45 De heer Pors heeft ook gesproken over volgleden. Ik verzoek de heer Pors om dit toe te lichten. Zelf denk ik bij volgleden aan een klankbordgroep.

De heer Los heeft terecht opgemerkt dat het rapport van de rekenkamercommissie als een spiegel is voor college en raad. Zowel voor college als voor raad kan het rapport leiden tot een hogere kwaliteit. Het college ziet het rapport als een constructief middel. U bent teleurgesteld over de bestuurlijke reactie. Daarop ben ik zojuist al ingegaan.

50 Ik heb in de commissievergadering niet gezegd dat je regels niet letterlijk hoeft te nemen. Ik

heb alleen gezegd dat een instrument, dat ook elders in den lande niet ingezet wordt, evenmin in Ridderkerk opgelegd hoeft te worden. Zolang de raad maar adequaat wordt geïnformeerd.

5 **De heer Los** per interruptie: Voorzitter, ik weet nog precies wat u gezegd heeft. U hebt zowel over de Nota Verbonden Partijen als over het BBV opgemerkt dat het maar is wat je erover afspreekt. Ik heb toen geantwoord dat is afgesproken dat er een Nota Verbonden Partijen komt en dat ook het BBV een afspraak is.

10 **De voorzitter:** Dat is iets anders dan de uitspraak dat je regels niet letterlijk hoeft te nemen. Het maken van afspraken is een goede zaak. Als je geen verdere afspraken maakt over iets dat ooit ergens op papier is terecht gekomen, dan wordt het geschrevene een dode letter. Dat is ook gebeurd met de verplichting van een Nota Verbonden Partijen.

15 **De heer Los** per interruptie: Ik vind zowel het BBV als een Nota Verbonden Partijen heel belangrijke afspraken. Uw toonzetting was in mijn beleving van “we doen er toch niks mee, dus laat het maar zitten”. Dat vond ik een luchtige toonzetting.

20 **De voorzitter:** Ik ben niet luchtig geweest in mijn toonzetting tijdens de commissie. Als de raad voor zijn werk aangescherpte afspraken nodig heeft, dan worden die afspraken aangescherpt.

De rekenkamercommissie heeft ook gezegd dat de raad in dit verband zelf in actie kan komen en niet hoeft te wachten op voorstellen van het college. In de motie van de ChristenUnie wordt de raad uitgenodigd om in commissieverband actief mee te denken over wat hij per verbonden partij nodig heeft. Daarom wil ik die motie overnemen. Terecht heeft de heer Onderdelinden gesteld dat ik de rekenkamercommissie van repliek heb gediend over het niet serieus nemen van de (raadsinbreng in de) verbonden partijen door het college. Het college neemt dat wel serieus en is zich bewust van het verschijnsel verlengd lokaal bestuur. Verlengd lokaal bestuur houdt in dat het werk van de raad op een andere plek wordt verricht. Leden van het college hebben de eervolle taak om op die andere plek namens de raad de belangen van de inwoners van Ridderkerk te behartigen. De heer Onderdelinden heeft terecht opgemerkt dat de rekenkamercommissie de suggestie wekt dat de informatievoorziening van het college aan de raad onvoldoende is, met uitzondering van verbonden partij DCMR. Raad en college moeten in overleg bekijken aan welke informatie bij de begrotingsbehandeling behoefte bestaat.

25
30
35

De heer Onderdelinden per interruptie: Voorzitter, welke overtreding begaan wij door het BBV op dit punt niet volledig na te komen en welke sanctie staat daarop?

40 **De voorzitter:** De provincie is de toezichthouder en is akkoord gegaan. Ook de accountant is akkoord gegaan, met uitzondering van een marginale opmerking. Wij zijn niet in overtreding. Als de raad echter nadere afspraken wenselijk acht, dan zullen die ook gemaakt worden.

De heer Alderliesten geeft een strakke uitleg aan de conclusies van de rekenkamercommissie. Volgens hem zou de conclusie zijn dat het college aan de raad onvoldoende informatie heeft verschaft over de verbonden partijen. Volgens het college valt het rapport van de rekenkamercommissie uiteen in een generiek deel en een specifiek deel. Het generieke deel is niet alleen gebaseerd op informatie afkomstig uit Ridderkerk maar ook op informatie uit andere gemeenten. De conclusies die in het generieke deel worden getrokken, kunnen daarom betrekking hebben op Ridderkerk, maar dat hoeft niet per se het

45
50

geval te zijn. Dat laat onverlet dat op een gegeven moment nieuwe en aangescherpte afspraken moeten worden gemaakt. Dat is inherent aan de dynamische samenleving, waarin wij leven.

5 Een Nota Verbonden Partijen is volgens het college niet noodzakelijk, omdat de raad al over voldoende informatie kan beschikken. De heer Alderliesten beweert dat het sleutelwoord is dat de informatievoorziening aan de raad in het geding komt, maar dat is te zwaar gesteld en klinkt erg dramatisch. Ik keer het om: Als de raad van mening is dat hij voor de controle en de sturing meer informatie nodig heeft van het college, dan kunnen daarover afspraken gemaakt worden met het college. Door middel van het presidium zullen
10 in overleg met de griffier verdere afspraken worden gemaakt over de *actieve* informatievoorziening door het college.

Mevrouw Ripmeester heeft een visie gegeven op de functie en de rol van de verbonden partijen in het algemeen. Natuurlijk zijn verbonden partijen een goede zaak en soms onontkoombaar, want er zijn taken die een zelfstandige gemeente niet kan of wil uitvoeren
15 op autonome wijze. Zij heeft daarbij de medewerking van andere gemeenten nodig.

Mevrouw Ripmeester heeft ook gezegd dat de raad meer reactief is dan pro-actief. Ik beschouw deze opmerking als een uitnodiging aan de raad, maar als het college de raad daarbij behulpzaam kan zijn, dan wil ik daarover graag met u meedenken. Drechtwerk is inderdaad een prachtige illustratie van een andere wijze van afstemming tussen raad en
20 college, waarin het college de raad meeneemt in de besluitvorming.

De heer Van der Spoel heeft zich afgevraagd welke informatie de raad wenselijk acht. Dat is een vraag, die alleen de raad zelf kan beantwoorden. Volgens deze spreker staat het onderwerp van de verbonden partijen genoegzaam op de commissieagenda. Ik leg uw opmerking zo uit dat goed in beeld moet worden gebracht in hoeverre dat inderdaad het
25 geval is en/of of aanvullende afspraken hierover nodig zijn. Ik pleit ervoor om op korte termijn met elkaar afspraken te maken voor de sturing en controle door de raad, en niet al te lang met een beschuldigende vinger naar elkaar te wijzen. De heer Van der Spoel geeft verder aan dat hij geen behoefte heeft aan een Nota Verbonden Partijen. Dat standpunt sluit aan bij de collegevisie. Volgens het college zijn al voldoende informatiemomenten
30 aanwezig, hoewel het misschien nodig is om die momenten te herijken en aan te scherpen. Een papieren boekwerk is voor dat laatste niet nodig.

Tweede termijn

35 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, bedankt voor uw uitgebreide antwoord. In 2003 is de afspraak gemaakt om een Nota Verbonden Partijen te maken. Die afspraak is nooit nagekomen. Ook ik vind het weinig vruchtbaar om te discussiëren over de schuldvraag.

40 **De voorzitter:** Ik geef niemand de schuld.

De heer Van Houcke: Ik vind dat het college de raad ervan op de hoogte had moeten stellen dat hij naleving van die afspraak niet meer opportuun vond. Dan had daarover overleg kunnen plaatsvinden. Bovendien is het zo dat in de gemeenschappelijke regelingen de raadsleden geen meer zitting hebben. Nu hebben alleen collegeleden daarin zitting.
45

Tussen de beide moties bestaan diverse verschillen. In de motie van de ChristenUnie staat wat we met elkaar zouden moeten doen. Op zichzelf heb ik dan ook geen moeite met deze motie, maar ik vrees dat uitvoering van de motie leidt tot extra problemen. Die problemen betreffen het tijdsbeslag: elke maand moet een verbonden partij aan de orde worden gesteld
50 en moeten over die partij afspraken worden gemaakt. Mijn motie levert een fikse

tijdsbesparing op door voor te stellen om dit in één keer te doen en daarover een korte nota te schrijven. Die nota moet absoluut geen uitvoerig document worden. Er hoeft slechts enkele uitgangspunten in te staan. Ter illustratie 3Primair. In de raad van vorige week is de begroting van 3Primair besproken. In het voortraject bestond nogal verwarring over wat het college moest aanbieden aan de raad (meerjarenbegroting, perspectief, enzovoorts). Al pratende en discussiërende zijn daarover weliswaar uiteindelijk afspraken gemaakt, maar het was handiger geweest als het college van te voren geweten had welke verwachtingen de raad op dit punt koestert. Het levert een fikse tijdsbesparing op door dat van te voren te regelen in plaats van het elke keer weer opnieuw met elkaar te bespreken. Daar komt nog bij dat op deze manier (per verbonden partij bespreken) afspraken en informatie met elkaar worden vermengd. De raad heeft een controlerende en zo nodig een sturende taak. De heer Van der Spoel heeft gesproken over Drechtwerk. Er loopt daarnaar momenteel een onderzoek. Dat heeft ook op de rol van de betrokken raden betrekking. Ik vrees dat de onderzoeksresultaten voor die raden niet gunstig uitvallen. Ik denk dat de raad bij sommige partijen meer betrokken zou willen zijn. Die wens kan beter worden vervuld als de informatie aan de raad beter gestructureerd is, ook qua tijdstip van informatievoorziening. U wilt het ter plekke bespreken, maar heeft u geen behoefte aan bepaalde ijkpunten en een toetsingskader? Vindt u dat toetsing alleen ad hoc moet gebeuren?

De heer Van der Spoel per interruptie: Voorzitter, het verbaast mij dat nu de indruk wordt gewekt dat de raad nog niet beschikt over (her)ijkpunten. De begrotingen van Drechtwerk, GGD en DCMR staan regelmatig op onze agenda. Dat is toch een uitstekende gelegenheid om een afweging te maken en om te ijkken of de prestaties aan onze verwachtingen voldoen en om zonodig te herijken.

De heer Van der Houcke: Ik denk dat mijnheer Van der Spoel een te optimistische inschatting maakt. Hij weet net zo goed als ik dat begrotingen van verbonden partijen soms pas op het laatste moment aan de raad worden aangeboden. En soms moeten we zelfs al een voorstel goedkeuren, terwijl de raadsvergadering daarover nog gehouden moet worden (goedkeuring in blessuretijd). Dat is dan geen goed moment om met elkaar van gedachten te wisselen over bedoelde zaken.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Dan moet de raad op dat moment kenbaar maken dat de informatie over de gemeenschappelijke regeling in kwestie eerder had moeten komen. In het verleden is het steeds de VVD geweest die heeft gevraagd om aan dergelijke brieven van de raad het woord 'helaas' toe te voegen. Het is echter niet zo dat de begroting van alle verbonden partijen te laat beschikbaar was voor de raad.

De heer Van Houcke: Dat is waar, maar de toegevoegde woorden hebben niet geholpen. Ik wil een vraag stellen aan de heer Onderdelinden. Volgens hem heeft de portefeuillehouder het nawoord in het rapport van de rekenkamercommissie voldoende gepareerd. Kan hij op die mening een nadere toelichting op geven?

De voorzitter: Ik neem aan dat de heer Onderdelinden daarop in zijn tweede termijn zal reageren.

Mevrouw Ripmeester per interruptie: Wordt in de motie van de heer Van Houcke gevraagd om een nota waarin het algemene beleid van verbonden partijen wordt geregeld over de informatievoorziening, het maken van afspraken over de termijn waarbinnen begrotingen ter inzage worden gelegd en dergelijke meer? Is het verschil met de motie van de heer Pors

dat hij van de andere kant naar die nota toewerkt door niet eerst een algemene nota vast te stellen maar door eerst per verbonden partij vast te stellen in hoeverre sturing, informatievoorziening en afspraken wenselijk zijn? Als ik het goed begrijp, zullen beide moties uiteindelijk tot een nota leiden.

5

De heer Van Houcke per interruptie: Misschien heeft mevrouw Ripmeester gelijk, maar het is mij niet helemaal duidelijk waartoe de motie van de heer Pors zal leiden. Ik denk wel dat deze motie kan leiden tot een tamelijk lijvige nota, omdat het een samenvoeging wordt van veertien deelstukken. Mijn voorkeur gaat ernaar uit om in het voortraject afspraken met elkaar te maken. Dat zijn procedurele afspraken, maar kunnen tevens inhoudelijke afspraken zijn.

10

De heer Pors: Er zijn diverse vragen aan mij gesteld. Mijn inzet is om ze één voor één te beantwoorden.

15

De heer Onderdelinden heeft een vraag gesteld over het eerste gedachtestreepje bij het onderdeel "verzoekt" en in het bijzonder over de hierin opgenomen woorden "ten behoeve van de kaderstellende en controlerende rol van de raad". Die woorden zijn daarin in de loop der tijd terecht gekomen en zijn voor wijziging vatbaar. De gewijzigde motie luidt dan "een voorstel te doen over aard, omvang en frequentie van de informatievoorziening".

20

De heer Alderliesten heeft opgemerkt dat de motie niet ver genoeg gaat. Ik denk dat mijn motie verder gaat dan die van de heer Van Houcke. De bedoeling van mijn motie is om eerst invulling in de commissie te geven en pas later een Nota Verbonden Partijen te maken.

25

Ik ben blij met de opmerking van mevrouw Ripmeester dat de raad tot nog toe teveel reactief bezig is geweest en te weinig proactief. Mijn motie beoogt door middel van de besprekingen in de commissie een pro-actievere opstelling van de raad door afspraken te maken per verbonden partij en al naar gelang hun gewicht.

30

De heer Van Houcke heeft gezegd dat uitvoering van zijn motie minder tijdrovend is.

Volgens mij is het net andersom, omdat het belang van de ene betrokken partij groter is dan dat van de andere. Daarom is mijn voorstel om de belangrijkste betrokken partij als eerste te behandelen in de commissie, dat wil zeggen daarover afspraken maken en er direct mee aan de slag gaan. Daardoor kan bijvoorbeeld behandeling in de commissie van april leiden tot besluitvorming van de raad in diezelfde maand, zodat al in mei begonnen kan worden met de uitvoering. In de motie van de heer Van Houcke komt er eerst (overleg over) een startnotitie en pas aan het einde van dit jaar (overleg over) een Nota Verbonden Partijen. In mijn motie blijft het initiatief meer bij de raad, worden op veel kortere termijn afspraken gemaakt en wordt veel sneller aan de slag gegaan. Mijn motie is dus pro-actiever.

35

De heer Van der Spoel heeft opmerkingen gemaakt over het tweede gedachtestreepje bij "van mening". Die tekst luidt als volgt: "dat de raad de kaderstellende en controlerende rol in het verleden niet optimaal heeft opgepakt maar nu serieus wil oppakken". Uiteraard staat het tweede gedachtestreepje in het teken van het eerste gedachtestreepje, luidend: "dat de raad ten aanzien van de samenwerking met en de resultaten van de verbonden partijen een kaderstellende en controlerende rol heeft". Het zou wellicht minder verwarrend zijn geweest als het vierde woord bij het tweede gedachtestreepje "deze" was geweest in plaats van "de".

45

De heer Van der Spoel per interruptie: Mijnheer Pors, u hebt toch duidelijk gesteld dat de informatievoorziening niet optimaal is geweest. Dat is dus een constatering van uw kant.

50

Waarom hebt u dat niet eerder aan de orde gesteld, bijvoorbeeld bij de behandeling van de

begroting van de gemeenschappelijke regeling? Kunt u voorbeelden geven van een niet-optimale informatievoorziening?

5 **De heer Pors:** Die voorbeelden worden in het rapport van de rekenkamercommissie genoemd. Zie bijvoorbeeld bladzijde 5. Daar staat letterlijk: "Dit betekent dat de raad niet alle informatie krijgt (of kan inzien) waar hij recht op heeft of niet op de wijze waarop het hem gepresenteerd zou moeten worden." Verderop staat heel duidelijk dat de raad daar ook niet om gevraagd heeft. Met andere woorden: ten aanzien van deze verbonden partijen kan worden gesteld dat de raad zich niet heeft laten informeren.

10 Dan kom ik nu toe aan de beantwoording van de tweede vraag of van het uitblijven van informatie het college een verwijt kan worden gemaakt. Mijn antwoord daarop is heel duidelijk 'nee', omdat de raad zelf ook een verwijt gemaakt kan worden. Tijdens zijn interruptie heeft de heer Van Houcke opgemerkt dat mijn motie een jaarplanning voorstelt. Ik zie dit als een ondersteuning van mijn motie.

15 **De heer Van Houcke** per interruptie: Mijnheer Pors, daaraan gaat toch iets vooraf. Het ontgaat mij hoe uw motie een tijdsbesparend effect kan opleveren.

20 **De heer Pors:** Ik heb zojuist al duidelijk gemaakt dat in de commissie van april afspraken kunnen worden gemaakt over de omgangswijze van de raad met een bepaalde verbonden partij. Die afspraken kunnen al per 1 mei ingaan. Door eerst een startnotitie te maken met daarin de kaderstelling en vervolgens te wachten op een collegevoorstel voor een Nota Verbonden Partijen, zal de raad pas na de zomervakantie met iets aan de slag kunnen gaan.

25 **Mevrouw Ripmeester** per interruptie: Is het mogelijk dat in de startnotitie ook de motie van de heer Pors wordt uitgevoerd?

30 **De heer Pors:** Als dat het geval zou zijn en die startnotitie op 1 mei kan worden vastgesteld, dan ga ik daar graag in mee. Ik kan mij echter goed voorstellen dat dit een lastige opgave wordt, omdat er zoveel verbonden partijen zijn.

35 **De heer Van Houcke** per interruptie: Ik heb het gevoel dat de heer Pors de zaak te veel naar de raad toetrekt. Een startnotitie is geen groot document, waarover langdurige discussie moet plaatshebben. Het is juist een klein document dat snel tot stand komt.

40 **De heer Pors:** Ik ben het met de heer Van Houcke eens dat de startnotitie een beknopt document kan zijn, maar wij kunnen met die startnotitie nog niet aan de slag. Alleen het college kan hiermee aan de slag.

45 **De heer Van Houcke** per interruptie: Maar uw opzet (maal veertien) is helemaal niet tijdsbesparend, het is juist zeer tijdrovend. Er zal geen tijd meer overblijven voor de reguliere onderwerpen.

50 **De heer Pors:** Ik herinner aan mijn voorstel de belangrijkste verbonden partijen het eerst te behandelen. Daardoor zullen wij na twee commissie- en raadsvergaderingen de twee tot vier belangrijkste verbonden partijen onder de loep hebben genomen. Wij kunnen met hen dan verder aan de slag gaan. Het valt niet in te zien waarom we met de bespreking van de andere verbonden partijen niet even zouden kunnen wachten.

De voorzitter heeft gevraagd om een toelichting op het begrip 'volgleden'. Zij heeft daarbij

zelf in eerste instantie aan een klankbordgroep gedacht. Ik heb geen uitgekristalliseerd beeld bij een volglid, maar ik denk dat de ChristenUnie er ook het idee van een klankbordgroep bij heeft. Ik ben mij ervan bewust dat het zomaar aan het werk van het college zou kunnen raken en daarom zullen er afspraken gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld in commissieverband.

5 Ter afsluiting denk ik dat de heer Van Houcke en ik hetzelfde doel nastreven en dat wij beiden van mening zijn dat de eigen motie het meest tijdsbesparend is.

De heer Los: Wij streven allemaal het doel na om voldoende te willen weten. Enerzijds is er terecht opgemerkt dat we al veel weten. Ik ben het ook eens met de heer Van Houcke als hij zegt dat de raad niet op de stoel van het college moet willen zitten. De heer Pors zegt dat we aan de slag moeten, maar we zijn al aan de slag gegaan. We kunnen al over heel veel informatie beschikken. Anderzijds: wat is erop tegen om een Nota Verbonden Partijen vast te stellen? Dat kan een kleine nota zijn. Ik volg graag het 'keep it simple'-principe. De motie van mijnheer Van Houcke sluit daar beter op aan dan die van de ChristenUnie (de heer Pors). Daarom gaat de steun van Leefbaar Ridderkerk waarschijnlijk naar de motie van D66/GroenLinks.

De heer Pors per interruptie: Ik had taalkundig gezien de indruk dat de heer Los de motie van de ChristenUnie zou gaan steunen.

De heer Los per interruptie: Mijnheer Pors heeft mij dan verkeerd begrepen. Er liggen twee moties op tafel. De motie van Van Houcke is simpel en kort, terwijl de motie Pors tamelijk uitgebreid is, tot veel extra werk leidt en aan de resultaten ervan getwijfeld wordt. Ik heb over die resultaten mijn twijfels, omdat ik twijfel aan de mogelijkheden voor de raad om bij te sturen en denk dat je als raad heel ver kunt komen door het simpel te houden (hoewel het natuurlijk niet echt simpel is).

De heer Pors bij interruptie: Mijnheer Los, als het u inderdaad gaat om het resultaat, dan wil ik de oproep doen om juist mijn motie te steunen, omdat de raad dan zelf meer invulling kan geven aan wat hij met die verbonden partijen wil (de verbonden partijen dienen het belang van de inwoners van Ridderkerk te dienen). Mijn motie mag dan wel uitgebreider zijn, maar ook deze motie kan uiteindelijk leiden tot een document van hooguit vier bladzijden. Het is heel goed mogelijk om per verbonden partij afspraken te maken, die uit niet meer dan vijf regels bestaan.

De heer Los per interruptie: Leefbaar Ridderkerk kijkt er duidelijk anders tegenaan dan de ChristenUnie. Uw motie leidt tot veel meer papierwerk, maar tot weinig meer of zelfs minder resultaat dan de motie Van Houcke.

De heer Onderdelinden: Bedankt 'wethouder' Pors voor alle antwoorden, het was overweldigend (gelach). Het CDA onderschrijft de samenvatting van de bestuurlijke reactie. Die reactie sluit naadloos aan bij de (mondeling) gewijzigde motie van de ChristenUnie. Die motie wordt dan ook gesteund, met uitzondering 'vooralnog' van het vierde (over de volgleden) en zesde gedachtestreepje (over de Nota Verbonden Partijen) onder "spreekt als raad uit".

De heer Alderliesten: Er zijn meer gemeenten zonder een Nota Verbonden Partijen. Voor de Ridderkerkse raad mag dat geen vrijbrief zijn om het ook zonder te doen. De SGP vindt het helemaal geen dode letter. De fractie heeft al in september (vóór de

begrotingsbehandeling) gevraagd wanneer een dergelijke nota verwacht kan worden en wacht er dus al heel lang op. Bovendien is het in het BBV wettelijk voorgeschreven. Kortom: het moet gedaan worden. De heer Pors heeft gevraagd waarom de SGP meer neigt naar de motie van de heer Van Houcke. Dat heeft te maken met het tijdspad. De fractie wacht namelijk al heel lang op de nota. Ik heb een tegenvraag aan de heer Pors: waarom wilt u eigenlijk geen nota?

5
10 **De heer Pors** bij interruptie: Mag ik de conclusie trekken dat de heer Alderliesten de nota belangrijker vindt dan de uiteindelijke resultaten, te weten de afspraken waarmee de raad de verbonden partijen wil sturen?

15 **De heer Alderliesten:** De afspraken kunnen worden gemaakt in de startnotitie, zoals verwoord in de motie Van Houcke. Daarna volgt de Nota Verbonden Partijen. Het geheel omvat een korter tijdspad dan in de motie Pors wordt voorgesteld, omdat in dat voorstel de Nota Verbonden Partijen pas eind volgend jaar gereed is.

20 **Mevrouw Ripmeester:** De PvdA ziet niet het of/of gebeuren bij de twee moties, omdat beide moties tot een nota leiden. De fractie zal de motie van de heer Van Houcke steunen, met daarbij het verzoek om in de startnotitie de motie van de ChristenUnie in zoverre mee te nemen dat naast het algemene kader ook per verbonden partij (en beginnend bij de belangrijkste partij) wordt nagegaan op welke manier en op welk moment we kunnen sturen en controleren.

25 **De heer Van der Spoel:** Ik denk dat ik in eerste termijn duidelijk ben geweest. De VVD is tevreden met de huidige procedure en cyclus en heeft geen behoefte aan een Nota Verbonden Partijen.

30 **De voorzitter:** Wie wil er nog het woord in tweede termijn? Ik constateer dat niemand hierom vraagt. Dank u wel voor alle reacties. Het is belangrijk dat u samen met elkaar het gesprek voert over dit onderwerp. Ik zal nu enkele opmerkingen maken als portefeuillehouder.

35 De heer Pors heeft opgemerkt dat de raad weinig werk heeft gemaakt van het zelf vragen om meer informatie. Ik wil dat ook positief duiden door daaruit af te leiden dat de raad voldoende vertrouwen heeft in de omvang en kwaliteit van de informatie van het college.

40 **De heer Alderliesten** per interruptie: Voorzitter, dan gaat u voorbij aan mijn opmerking dat de SGP al bij de begrotingsbehandeling heeft gevraagd wanneer de Nota Verbonden Partijen gereed is. Het college heeft op deze vraag nooit een antwoord gegeven.

45 **De voorzitter:** Dat klopt. Nu hebben wij het over het niveau van informatievoorziening. In commissievergaderingen worden regelmatig verbonden partijen aan de orde gesteld. Het college deelt dan zijn ervaringen met de raad over dit onderwerp. Het gaat dan meer over de inhoud dan het hebben van het stuk Nota Verbonden Partijen.

50 De ChristenUnie heeft haar motie enigszins gewijzigd. Gesteld kan worden dat een conclusie van de rekenkamercommissie is dat de raad zelf actief moet zijn in het formuleren van de informatiebehoefte. Daarom wil ik voorstellen om in plaats van het afwachten van een collegevoorstel opdracht te geven aan de griffier en de portefeuillehouder om een praatstuk te maken voor de commissie. Aan de hand daarvan kan de raad dan de discussie voeren per verbonden partij en nieuwe afspraken maken. Die verbonden partijen zijn immers al regelmatig aan de orde in de commissie. Daarmee doet

de raad ook recht aan de uitnodiging van de rekenkamercommissie om zich actiever op te stellen. Vervolgens zal het college het nader oppakken.

Een raadslid heeft opgemerkt dat het in het algemeen collegeleden zijn, die zitting hebben in de verbonden partijen. De raad heeft daarvoor echter zelf gekozen. Bovendien zijn er
5 uitzonderingen: raadslid de heer Lagendijk heeft zitting in het algemeen bestuur van het recreatieschap en is plaatsvervangend db-lid (voor wethouder Den Boef).

Ik heb met genoeg geluisterd naar de discussie, die zich terecht vooral afspeelde tussen de fracties. Toch ga ik nog steeds uit van eenheid van bestuur, ongeacht het dualisme. Mijn
10 eerste conclusie uit de discussie is dat het de gemeenschappelijke intentie van beide moties is om met elkaar en met het college nieuwe afspraken te maken over de informatievoorziening over de verbonden partijen. Dat is een positief te duiden conclusie.

Mijn tweede conclusie is het pragmatische voorstel van het praatstuk (opgesteld door de griffier en mij). Ik wil daarmee ook aangeven, dat ik uw verzoek heel serieus neem. Als de
15 raad na discussie over dat praatstuk van mening is dat er toch behoefte is aan een Nota Verbonden Partijen, dan zal het college een dergelijke nota opstellen en aan u ter vaststelling voorleggen. De inhoud is belangrijker dan de vorm. Ik wil de indieners van de moties vragen of zij hun moties willen handhaven en wat zij vinden van mijn tegenvoorstel (het praatstuk).

20 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik wil mijn motie graag handhaven en in stemming brengen.

De heer Pors: Ik kan op zich zelf heel goed leven met uw tegenvoorstel. Het lijkt op een
25 compromis tussen beide moties. Desondanks wil ik mijn motie in stemming brengen. Mijn motie wordt op twee onderdelen gewijzigd. De eerste wijziging is al besproken. De heer Onderdelinden heeft opgemerkt moeite te hebben met het vierde en zesde gedachtestreepje onder 'spreekt uit als raad'. Ik ben bereid om het vierde gedachtestreepje te schrappen (over de volgleden), maar het zesde gedachtestreepje (uiterlijk in het eerste
30 kwartaal van 2009 een Nota Verbonden Partijen) is te wezenlijk om geschrapt te kunnen worden, en wordt daarom gehandhaafd. Ik denk dat het een goede zaak is om een volgende keer samen met de heer Van Houcke een motie in te dienen.

De heer Van Houcke per interruptie: Ik kan haast niet wachten.

35 **De voorzitter:** Er worden dus twee moties in stemming gebracht. Ik breng eerst de motie van D66/GroenLinks in stemming, omdat deze motie het verst strekt. Ik stel vast dat de heer Van Houcke noch de andere fracties een hoofdelijke stemming wensen.

40 De voorzitter stelt vast dat de motie is aangenomen met 17 stemmen voor en 7 stemmen tegen (CDA, VVD en ChristenUnie).

De voorzitter vraagt of de heer Pors de motie nog in stemming wil brengen.

45 **De heer Pors:** Ik trek de motie van de ChristenUnie in.

De voorzitter: Het lijkt me voor de praktische gang van zaken zinvol om een deel van de motie van de ChristenUnie te betrekken bij het vervolg en dat in commissieverband zal worden gesproken over het maken van afspraken. Bent u het daarmee eens, mijnheer Van
50 Houcke?

De heer Van Houcke: De motie spreekt voor zichzelf. Mevrouw Ripmeester heeft daar een zinnige opmerking over gemaakt, want de inbreng van de heer Pors bevat natuurlijk geen onzin.

5 **De voorzitter:** Dat hadden wij ook al samen vastgesteld. De discussie is ook niet gevoerd langs die lijn. Dames en heren, ik stel vast dat u het stuk van de rekenkamercommissie goed heeft besproken en zowel naar de rol van het college als naar de rol van de raad heeft gekeken. De motie van Van Houcke is aangenomen. Daarbij is de nadere afspraak gemaakt om er met elkaar actief over te spreken.

10

Daarmee is dit agendapunt afgewikkeld.

14. Voorstel om vast te stellen de Verordening fractieondersteuning 2008 (raadsvoorstel nr. 142)

15

De voorzitter: U hebt van te voren afgesproken dat hierover geen discussie nodig is. Ik neem daarom aan dat een discussie niet gewenst wordt? Het voorstel is vastgesteld.

15. Verstrekking inlichtingen over gevoerd bestuur naar aanleiding van verzoeken van raadsleden (artikel 42 Reglement van orde)

20

De voorzitter: Er zijn geen verzoeken binnengekomen.

25

16. Voorstel om de exploitatieopzet van het grondbedrijfcomplex Het Zand vast te stellen (raadsvoorstel nr. 135)

De voorzitter: Ik stel vast dat dit voorstel is vastgesteld.

30

17. Voorstel om de exploitatieopzet van het grondbedrijfcomplex Veren Ambacht vast te stellen (raadsvoorstel nr. 136)

De voorzitter: Ik stel vast dat dit voorstel is vastgesteld.

35

18. De motie van Leefbaar Ridderkerk en de PvdA inzake gratis openbaar vervoer voor specifieke doelgroepen

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Los. Gaat uw gang.

40

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Leefbaar Ridderkerk heeft al vaker gezegd voorstander te zijn van enige vorm van gratis openbaar vervoer. In de motie verzoeken de fracties van Leefbaar Ridderkerk en de PvdA het college om onderzoek te doen naar de mogelijkheden daartoe. Graag zou ik van de raad willen horen wat hij ervan vindt.

45

Mevrouw Ripmeester: De heer Los heeft een mooie, korte en krachtige samenvatting gegeven van de motie, zeker gelet op het late tijdstip. Ik hoef er niets aan toe te voegen.

De voorzitter: Wie kan ik het woord geven?

50

De heer Van der Spoel: In de raadsvergadering van 31 januari heb ik tevergeefs voorgesteld om de motie niet te behandelen en uit te stellen tot de raad van februari. In die vergadering zal namelijk het minimabeleid aan de orde komen en deze motie past beter bij dat agendapunt.

5 Er is op dit moment al een minimabeleid. 65+'ers hebben al recht op een korting voor gebruik van het openbaar vervoer. Mensen met een beperking kunnen door middel van de Wmo een beroep doen op (vervoer)voorzieningen.

10 De VVD vindt dat met de motie bestaand beleid wordt opgerekt en inkomenspolitiek wordt gevoerd. Zij vraagt zich af of dit wel noodzakelijk is. In de motie wordt gesproken van "gratis openbaar vervoer", maar andere (hardwerkende) inwoners zullen daarvoor toch op de een of andere manier de kosten moeten betalen.

In de motie is ook sprake van een proef, die momenteel loopt in Rotterdam. De VVD is van mening dat in elk geval de resultaten van deze proef moet worden afgewacht.

15 In het regiojournaal van de Stadsregio is vermeld dat de kosten van het regionale experiment ten laste van de gemeente zullen komen. Is dat juist? Is er een beeld over de kosten die voor rekening van Ridderkerk komen? Wij willen graag dat pas op een later en meer geëigend tijdstip bekeken wordt of eventueel een deel van de begroting daarvoor wordt gereserveerd.

20 **De heer Los** per interruptie: Mijnheer Van der Spoel, wij vragen in de motie om het houden van een onderzoek. Uw woorden wekken de indruk dat het onderzoek al heeft plaatsgevonden. Regeren is vooruitzien. Als we op enig moment gratis openbaar vervoer in de toekomst wensen, dan moeten we er nu vóór dat moment voor zorgen dat die gegevens beschikbaar zijn. Men kan niet vroeg genoeg beginnen om een inventarisatie te maken van
25 de mogelijkheden en hun financiële dekking. Natuurlijk zal het geld gaan kosten, maar het zal ook leiden tot meer gebruik van het openbaar vervoer. Ik had verwacht dat de VVD aan onze kant zou staan.

30 **De heer Van der Spoel:** Ik heb duidelijk aangegeven, dat er in andere gemeenten al proeven lopen. Laten we die proeven eerst afwachten. Volgens informatie waarover de VVD beschikt, komen de kosten van een dergelijk experiment voor rekening van de gemeente. Ik heb absoluut geen beeld bij de omvang van die kosten. Dat is wel nodig voor het maken van een afweging. Misschien moet er vanwege de kosten wel een streep worden gezet door andere plannen.

35 **Mevrouw Ripmeester** per interruptie: Ik begrijp de heer Van der Spoel dat hij niet nu al een deel van het budget wil wegzetten. Maar juist daarom vraagt de motie om een onderzoek en om verschillende zaken te bekijken. Alle door hem geopperde zaken zullen daarin beantwoord worden. De heer Van der Spoel wil de motie behandelen bij het minimabeleid,
40 maar er zijn meer aspecten aan gratis openbaar vervoer. De heer Los sprak bijvoorbeeld over het stimuleren van het openbaar vervoer. Bovendien is gratis openbaar vervoer er niet alleen voor de minima, maar ook voor mensen met een beperking. Dat laatste impliceert dat het ook gedeeltelijk valt onder welzijn en wellicht onder de participatiebevordering van het Wmo-beleid. De motie grijpt dus niet alleen in op het openbaar vervoer en de vraag wie de
45 kosten moet dragen.

De heer Van der Spoel: Juist de doelgroepen waar mevrouw Ripmeester op doelt, kunnen al een beroep doen op bestaande voorzieningen of kortingsarrangementen. Zo beschouwd wordt in de motie ten onrechte inkomenspolitiek gevoerd.

50

5 **Mevrouw Ripmeester** per interruptie: Het gaat niet alleen om inkomenspolitiek, maar ook om mensen uit hun auto te krijgen. Onlangs heeft de raad nog gediscussieerd over het dreigende dichtslippen van de Ridderkerkse omgeving. Ook daarop kan de motie een positief effect hebben, maar daarover hebben we pas zekerheid nadat de resultaten van het onderzoek bekend zijn geworden.

10 **De heer Van der Spoel:** Mevrouw Ripmeester wil met andere woorden de drie doelgroepen (uit de motie) uitbreiden tot alles en iedereen. Daardoor zal het helemaal een onbetaalbare motie worden.

De heer Japenga: De ChristenUnie staat positief tegenover de motie. De vraag die wij wilden stellen over het gratis zijn ervan, is voldoende beantwoord. Hoe rekbaar is trouwens het begrip "ouderen"? Kan dat worden opgerekt tot 48+? (gelach)

15 **De voorzitter:** In de raad gaat het nooit over personen! Wie wil er nog het woord voeren in eerste termijn? Niemand. Dan vraag ik de wethouder voor een reactie. Gaat uw gang.

20 **Wethouder De Koning:** Gratis openbaar klinkt op zichzelf heel sympathiek, zeker als het alleen voor bepaalde doelgroepen gratis is. Ik kan jammer genoeg niet ingaan op de zojuist gevoerde discussie. Ik zal mij daarom beperken tot het plaatsen van enkele kanttekeningen. Een algemene opmerking vooraf: het is goed om eens te kijken wat een gemeente kan doen aan de prijsstelling in het openbaar vervoer.

De heer Van der Spoel sprak over het kostenplaatje.

25 Als wethouder Financiën kan ik u meedelen dat de vervoersautoriteit (de Stadsregio) gratis openbaar vervoer op geen enkele wijze financieel zal ondersteunen. Met andere woorden: alle kosten zijn voor de betrokken gemeente. Die kosten kunnen aanzienlijk zijn.

30 In de regiocommissie Verkeer en Vervoer is enkele maanden geleden een presentatie gehouden over gratis openbaar vervoer. Daarbij is de pilot bij de Algerbrug geanalyseerd. Het zou wellicht een goed idee zijn om die presentatie ook hier te houden. Uit de pilot bleek dat bij succes meer materieel (waaronder meer bussen en dus meer mensen) ingezet moest worden. De kosten stijgen daardoor tot een veelvoud. Kostenstijgingen tussen € 400.000,- en € 500.000,- komen dan snel in beeld.

35 Als wethouder Verkeer wil ik u het volgende aanbieden. Over twee maanden zijn de uitkomsten van de pilot bekend. In de regiocommissie heb ik gevraagd om daarbij spoed te betrachten. De pilot in Rotterdam-Zuid was gericht op gratis openbaar vervoer voor 65+. De resultaten van die pilot worden in maart verwacht. Mijn voorstel is om de resultaten van beide pilots naast elkaar te leggen, in de raad te bespreken en daarbij alle pro's en contra's te betrekken (dat zijn er veel meer dan vanavond op tafel zijn gekomen). Pas daarna zou bekeken moeten worden of in Ridderkerk nader onderzoek wenselijk is. In de motie wordt
40 om een eigen onderzoek gevraagd, maar gedeeltelijk wordt relevant onderzoek al in de genoemde pilots gedaan. Laten wij dat niet willen overdoen. We kunnen beter de resultaten daarvan afwachten en meenemen in onze discussie. Het informatieniveau zal daardoor verbeteren. Ik zal mij in de Stadsregio inzetten om die informatie-uitwisseling over de pilots te laten plaatsvinden. Kortom, ik vraag u om de behandeling van de motie uit te stellen
45 totdat mede aan de hand van informatie uit onderzoeken elders een debat heeft plaats gevonden in Ridderkerk.

Tweede termijn

50 **De heer Los:** Dank u wel, wethouder, voor uw duidelijke verhaal. In de motie wordt echter

niet voorgeschreven hoe het college het gevraagde onderzoek moet uitvoeren en wie daarbij betrokken wordt. De wethouder beweert dat een aantal zaken niet mogelijk zijn, omdat ze niet bij ons liggen. Maar: men moest destijds ook erg lachen over de opmerking van de Amerikaanse president Kennedy, dat er binnen tien jaar een man op de maan zou lopen. Toch bleek dat waarheid te worden. Het lukte, omdat men het zo graag wilde. Ook ik wil mijn motie handhaven en u vragen om een onderzoek te doen. U mag zelf beslissen over de wijze waarop u het onderzoek uitvoert. Dat kan dus ook door middel van informatieverwerving bij de Stadsregio en bij de lopende pilots. Ik nodig de wethouder uit om met een voorstel te komen, waarover vervolgens gediscussieerd kan worden. Uiteraard maakt ook het kostenaspect hiervan een belangrijk onderdeel uit. Ik wil met de motie een impuls afgeven in de goede richting.

Mevrouw Ripmeester: Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Los over het onderzoek en over wat daarbij kan worden betrokken. Ik heb van wethouder De Koning begrepen dat er al heel veel onderzoek wordt verricht en in de afrondende fase verkeert. Wellicht kan daardoor de datum van 1 oktober zelfs vervroegd worden tot 1 juni. De PvdA zou dat zeer op prijs stellen. Wethouder De Koning waarschuwt tegen een groot succes. Wij zijn daar niet bang voor en zullen ook dan ons “mannelijke” wel staan.

De heer Japenga: De ChristenUnie vindt de motie op dit moment overbodig, omdat de wethouder heeft gezegd dat er relevante onderzoeken lopen waarvan de resultaten op korte termijn gereed zijn en hij bovendien heeft toegezegd om zich te zullen inspannen voor de beschikbaarstelling van die onderzoeksresultaten aan de raad. Het onderwerp is zeker de moeite waard.

De heer Los per interruptie: Kan het kwaad, mijnheer Japenga, om de motie toch aan te nemen? U zegt dat er zaken in gang zijn gezet. De motie beoogt die gang van zaken te formaliseren.

De heer Japenga: Het kan geen kwaad, maar een motie moet effectief zijn en dat kan alleen als met de inzet van het middel zuinig wordt omgegaan. De wethouder heeft een toezegging gedaan, die ons heeft overtuigd. Als dankzij de onderzoeksresultaten meer informatie beschikbaar komt, dan behoort wat ons betreft ook een aangescherpte motie tot de mogelijkheden, die wellicht nog effectiever is.

Mevrouw Ripmeester per interruptie: Mijnheer Japenga, hebt u dan niet het idee dat u slechts over de helft van de informatie beschikt, omdat dan slechts een deel van het onderzoek is afgerond?

De heer Japenga: Ik wil graag de bijeenkomst afwachten om te bepalen of de informatie voldoet.

De voorzitter: U bedoelt de presentatie van het pilot van de Stadsregio, waarover de wethouder heeft gesproken?

Wethouder De Koning: De heer Los heeft gezegd dat de motie de wethouder ruimte laat om zelf te bepalen hoe het onderzoek wordt uitgevoerd. Mijn voorstel beoogt de raad juist te betrekken bij het onderzoek. Het onderwerp gaat raad en college aan, in deze volgorde. Je kunt bij het zoeken naar een juiste methode beter samen optrekken. De motie voorziet daar niet in. Mijn voorstel wel: eerst samen informatie verzamelen en vervolgens samen

beslissen of wij dat ook in Ridderkerk gaan doen. Daarbij kunnen tevens Ridderkerkse criteria gesteld worden.

5 **De heer Los** per interruptie: In de motie is niet aangegeven hoe het onderzoek moet worden uitgevoerd. Het staat de wethouder dus vrij om de raad daarbij te betrekken. Natuurlijk stellen wij het zeer op prijs als de raad daarbij wordt betrokken. Wij vragen in de motie alleen dat de wethouder een onderzoek gaat doen. Dat neemt niet weg dat de onderzoeksresultaten steeds met de raad zullen moeten worden besproken.

10 **Wethouder De Koning:** Ik stel een soort van tweetrapsraket voor. Eerst vergaren we externe informatie uit lopende onderzoeken. Vervolgens maken we de stap voor eventueel verder onderzoek in Ridderkerk. Op die wijze kunnen we ons een hoop werk besparen, als we halverwege tot de conclusie *zouden* komen dat we er toch maar beter van kunnen afzien. Beter ten halve gekeerd dan

15 **De heer Dijkhuizen** per interruptie: De wethouder spreekt over de Stadsregio. In Berkel-Enschot kan men in het weekeinde voor één euro met de bus naar Tilburg. Dat gebeurt in samenwerking met vervoerder BBA. Ridderkerks Belang wil graag een onderzoek naar de Ridderkerkse mogelijkheden om voor een gering bedrag met het openbaar vervoer naar Rotterdam te reizen.

20 **De voorzitter:** Ik geef het woord aan de wethouder. Ik verzoek u om niet te gedetailleerd over prijsstellingen te spreken.

25 **Wethouder De Koning:** Voorzitter, vindt u het goed dat ik me beperk tot de motie. De motie spreekt over gratis openbaar vervoer. De discussie wordt ernstig vertroebeld als ik daarbij vervoer tegen een gering bedrag betrek. Mevrouw Ripmeester heeft verondersteld dat bedoeld onderzoek bijna klaar is. Echter, ik heb gezegd dat de onderzoeksresultaten in maart zijn afgerond. Daarna moet er nog een evaluatie plaatsvinden. Ik verwacht niet dat
30 het onderzoek vóór april al in Ridderkerk beschikbaar en bespreekbaar is.

Mevrouw Ripmeester per interruptie: Is 1 oktober dan een redelijke termijn?

35 **Wethouder De Koning:** Ook dat kan ik niet beoordelen. Als de resultaten er in maart zijn, wel. Maar ik ben afhankelijk van derden. Ik wil mijn voorstel om samen (raad en college) hierin op te treden voorleggen aan de raad.

40 **De voorzitter:** Er zijn nu twee termijnen geweest. Willen de indieners hun motie handhaven, gezien de reactie van de wethouder?

De heer Los: Ik zie in de reactie van de wethouder geen belemmering om de motie in stemming te brengen. In de motie wordt namelijk niet gezegd hoe de wethouder tot zijn onderzoek moet komen. Leefbaar Ridderkerk zal haar motie dus handhaven.

45 **De voorzitter:** Door de motie aan te nemen krijgt het college een opdracht. De heer Los zegt echter ook dat het eigen voorstel van de wethouder heel goed past bij de uitvoering van de motie. Het is goed om dat in gedachten te houden.

50 **De heer Los:** Ja, dat heb ik gezegd.

De voorzitter: De motie wordt dus gehandhaafd. Ik ga ervan uit dat hoofdelijke stemming niet nodig is. Er zal per fractie worden gestemd.

5 **De heer Van Pelt:** Is het juist dat de in de motie genoemde datum van 1 oktober is gewijzigd in 1 juni?

10 **Mevrouw Ripmeester:** Dat had ik weliswaar voorgesteld, maar vervolgens bleek dat die datum vanwege de daadwerkelijke beschikbaarheid van de onderzoeksresultaten niet mogelijk is. Later heb ik nog gevraagd of 1 oktober een redelijke termijn was.

De voorzitter: Ik breng de motie per fractie in stemming.

15 **De heer Van der Spoel:** De VVD steunt de motie niet en verwijst daarbij naar haar eerste termijn.

De heer Japenga: De ChristenUnie steunt de motie niet, omdat de toezegging van de wethouder heel helder is en de motie daardoor overbodig is.

20 **De voorzitter:** Ik stel vast dat de motie is aangenomen met 19 stemmen voor en 5 stemmen tegen (VVD en ChristenUnie).

25

Dames en heren, wij zijn aan het einde van deze vergadering gekomen. Ik dank u voor uw inbreng. Wij zien elkaar morgen weer in een informeel samenzijn. Ik wens u allen wel thuis. Het is 22.15 uur.

30

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 maart 2008,
de griffier, de voorzitter,

35

40

45

50

7 februari 2008

5

10

15

20

25

as